

### [Arbejdsministeren.]

eningerne må tvinge disse mennesker, de må sige: Enhver fagorganiseret mand skal være i sin arbejdsløshedskasse. Disse kasser kunne nemlig ikke sammenlignes med sygekasserne. Den dygtigste arbejder og den dårligste arbejder kunne i lige grad blive syge, men arbejdsløshedsrisikoen er selvfølgelig mindre for den dygtige end for den udygtige.“

Jeg har fremdraget disse udtalelser for at understrege, at man ved den første arbejdsløshedslovs vedtagelse fra alle sider anerkendte, at man for at opnå det fornødigste resultat, også med hensyn til kontrol, anvisning o. s. v., måtte have fagligt afgrænsede kasser. Man var også klar over, at den fornødne økonomiske basis for forsikringen kun kunne opnås dels gennem solidaritetsfølelse inden for fagene, der får alle arbejdere inden for et fag til at slutte sig til forsikringen og betale til den uanset den enkelte risiko for arbejdsløshed, dels derved at fagforeningerne lægger det fornødne pres på dem, der vil holde sig udenfor solidariteten.

På dette grundlag har arbejdsløshedsforsikringen da udviklet sig fra 1907, og der var heller ikke i det lovforslag, som indenrigsminister Krag forelagde i 1927, optaget nogen bestemmelse, der stred mod disse principper. Det var under behandlingen af lovforslaget i rigsdagen, at der i 1927-loven kom en bestemmelse om adgang til at anerkende landsomfattende, ikke fagligt begrænsede kasser.

Bestemmelsen blev indføjet under modstand fra socialdemokratiet, og i det i 1932 af socialminister Steincke fremsatte forslag til ændring i arbejdsløshedsloven blev det foreslået, at bestemmelsen skulle falde bort. Forslaget herom udgik imidlertid under udvalgsbehandlingen i folketinget. Bestemmelsen om adgangen til at oprette ikke fagligt begrænsede landskasser genfandt derfor i arbejdsløshedsloven af 23. juni 1932 og bekendtgørelsen af 20. maj 1933. Efter at socialdemokratiet og det radikale venstre i 1936 havde fået flertal i begge ting, blev der imidlertid i et i 1937 fremsat forslag om forskellige ændringer i arbejdsløshedsloven påny stillet forslag om bortfald af den nævnte bestemmelse, og ved lov nr. 66 af 31. marts 1937 udgik den af loven.

Nu ønsker man altså, at bestemmelsen om adgangen til anerkendelse af ikke fagligt begrænsede landskasser påny skal indføres i loven.

Om dette forslag vil jeg straks sige, at

det forekommer mig helt overflødigt. Der er her i landet 67 faglige kasser, omfattende ialt ca. 600 000 medlemmer og så godt som alle fag. Der findes næppe lønarbejdere her i landet, der ikke vil kunne optages i en af de bestående kasser, og der er fri adgang til oprettelse af nye fagkasser, såfremt der er behov herfor. Det er derfor ud fra forsikringsmæssige synspunkter ganske unødvendigt at give adgang til oprettelse af kasser af den nu foreslåede art.

Forholdet er jo også det, at bestemmelsen i de år, da man havde den — nemlig 1927 — 1937 — kun fandt meget ringe anvendelse. Der blev kun oprettet en kasse af denne art: kristelig arbejdsløshedskasse, og der gik endda næsten 2 år, inden denne kasse kunne anerkendes.

Jeg mener, at sådanne landsomfattende, ikke fagligt begrænsede kasser er overflødig.

Hertil kommer, at de kun dårligt kan forenes med den nuværende opbygning af arbejdsløshedsloven. Som jeg før nævnte, bygger arbejdsløshedsloven på den forudsætning, at kasserne er opdelt efter fag. En ikke fagligt begrænset landskasse vil derfor medføre en række administrative vanskeligheder. Dette gælder med hensyn til beregningen af statstilskud, hvor fagets gennemsnitsindtægt lægges til grund; endvidere med hensyn til fastsættelsen af medlemsbidrag, idet det i en sådan kasse vil være vanskeligere at beregne arbejdsløshedsrisikoen, og med hensyn til beregningen af maksimum for understøttelsen, der står i forhold til fagets gennemsnitsløn. Det må også fremhæves, at de kontrolforanstaltninger, der fra tilsynsmyndighedens side iværksættes overfor kassen, vil blive meget vanskeliggjort i kasser, der omfatter mange fag. Endelig kan det nævnes, at overflytningen mellem fagkasserne og landskasser som de her omhandlede vil kunne medføre betydelige praktiske forviklinger, idet det er meget svært at fastlægge regler for, hvornår medlemmer af en sådan landskasse i påkommende tilfælde har ret til at overgå til en fagkasse. Der kan nævnes flere punkter, hvor det vil være svært at indpasse disse landskasser i det iøvrigt fulgte system. Jeg skal indskrænke mig til at fastslå, at det stedse — både da man havde bestemmelsen i loven og havde en kasse af denne art og senere — har været tilsynsmyndighedens, arbejdsdirektoratets, opfattelse, at der ikke er noget behov for sådanne kasser.

Det underer mig iøvrigt, at man netop fra venstres side — som stedse har interesseret sig så stærkt for kontrollen med arbejds-